

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:3212

av Anders W Jonsson m.fl. (C)

Funktionshindersfrågor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur personer som är berättigade till mindre än 20 timmars assistans ska få möjlighet att välja utförare och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att avskaffa tvåårsomprövningarna av assistansersättning för personer som har en oförändrad funktionsnedsättning sedan tidigare omprövning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Försäkringskassans uppdrag att säkerställa rätten till en personlig kontakt för assistansberättigade ska förtydligas och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur verksamhet med samordnare för familjer där ett eller flera barn har en funktionsnedsättning kan införas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Centerpartiets utgångspunkt är att alla människor kan växa, vill kunna försörja sig själva och vara fullt delaktiga i samhällslivet. Den grundläggande intentionen med lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är att vara en rättighetslag som ger personer med stora funktionsnedsättningar möjlighet att leva som andra. LSS och framförallt assistansreformen har blivit en frihetsreform för människor med omfattande funktionsnedsättningar. Den bygger på principen att de som behöver assistans ska ha makten att själva bestämma både vem som ska ge assistans och hur den ska utföras. För Centerpartiet är LSS en viktig reform att värna och utveckla.

Ökad valfrihet

Personer med ett assistansbehov över 20 timmar per vecka för grundläggande behov har idag rätt till assistansersättning från Försäkringskassan. För denna grupp finns en stor mångfald av utförare av assistans att välja mellan, vilket ger möjlighet för den enskilda brukaren att styra över sin assistans.

När det gäller personer som har behov av 20 timmars assistans per vecka eller mindre är det kommunen som har ansvaret. I dagsläget har denna grupp inte samma valfrihet som den som får sin assistans från Försäkringskassan. Trots att möjligheten att välja en alternativ utförare finns, är timersättningen ofta så lågt satt att den inte räcker till att anlita någon annan assistans än den som erbjuds av kommunen. I praktiken innebär detta att en person som tidigare haft rätt till 25 timmars assistans men efter omprövning beviljas 20 timmar eller mindre, kan gå från att ha möjlighet att välja till en i stort sett obefintlig valfrihet. Centerpartiet anser därför att ersättningen för den kommunala assistansen bör ses över med utgångspunkt i hur den enskilda individens valfrihet ska kunna garanteras. För Centerpartiet är det självklart att alla brukare ska ges likvärdiga möjligheter att bestämma över sin assistans.

Se över tvåårs-omprövningarna

Gällande bestämmelser föreskriver att ett beslut om assistansersättning ska omprövas efter två år, för att avgöra om behoven fortfarande kvarstår. Skälen till omprövning grundar sig på det faktum att behov kan ändras över tid. För en del personer är det dock högst osannolikt att hälsotillståndet skulle förändras. Då tvåårs-omprövningarna ofta är en mentalt påfrestande process för berörda, anser Centerpartiet att systemet bör förenklas. Vi föreslår därför att det bör ses över huruvida det är möjligt att göra en schablonbedömning för de fall då hälsotillståndet inte förändrats till det bättre.

Personlig tjänsteman från Försäkringskassan

Många assistansberättigade och deras anhöriga upplever beslutsprocessen kring assistans som påfrestande. Då är det viktigt att besluten blir rätt och de som berörs känner trygghet i sina kontakter med Försäkringskassan. Personer som är berättigade till assistans har idag rätt till en egen tjänsteman på Försäkringskassan, men det är inte alltid som rättigheten tillämpas i praktiken. Centerpartiet anser därför att Försäkringskassans uppdrag att säkerställa rätten till en personlig kontakt för assistansberättigade ska förtydligas.

Lots för barnfamiljer i behov av stöd

Familjer där ett eller flera barn har en funktionsnedsättning eller särskilda behov är ofta tyngda av mängden kontakter med olika myndigheter som ofta krävs, vilket också handikapprörelsens kartläggning på området vittnar om.

Denna problematik var föremål för Riksrevisionens granskning kring stödet till barn och unga med funktionsnedsättning. Granskningen konstaterade att de berörda familjerna är i stort behov av en förbättrad samordning. Ett enigt socialutskott yttrade sig i januari 2012 över rapporten och ansåg att en försöksverksamhet med samordnare måste ges hög prioritet och påbörjas under 2012. Den dåvarande alliansregeringen inledde under hösten 2013 samtal med SKL med syftet att påbörja en sådan verksamhet. Trots detta finns ingen samordningsverksamhet ännu på plats.

Behovet av ett förbättrat stöd åt de berörda familjerna är stort. Därför är det angeläget att se över möjligheten att införa en fungerande verksamhet med samordnare, där barn- och ungdomshabiliteringen ska fungera som en knutpunkt.

Anders W Jonsson (C)

Staffan Danielsson (C)

Per Lodenius (C)